

**Een gewaarschuwd
mens telt voor twee**

Een nieuwe reformatie?

De man die de wereld waarschuwde

VOORAF

Beste lezer,

Bijgaand treft u de nieuwe publicatie aan van Bijbel & Onderwijs. In december 2022 hebben we aangekondigd dat het magazine van Bijbel & Onderwijs stopte, maar dat we zeker doorgaan met waarschuwen tegen foute inzichten en u ondersteunen om vast te houden aan de Bijbelse waarheid. U heeft er iets langer op moeten wachten, maar wij zijn blij om u deze vernieuwde publicatie te kunnen aanbieden.

Allereerst een artikel over het waarschuwen zelf. Het is door de jaren heen een taak van Bijbel & Onderwijs geweest om te waarschuwen en daar willen we dus zeker mee doorgaan. Maar zelfs het waarschuwen zelf krijgt in deze tijd vaak kritische reacties. Vandaar een uiteenzetting hiervan.

Een zorgwekkende invloed in de kerken is de Nieuwe Apostolische Reformatie. In het artikel hierover worden een aantal kernbegrippen uit deze leer beschreven en voor gewaarschuwd.

Een ander aandachtspunt is de grote groei van het gebruik van drugs. Heeft u weleens van Arthur Wilder-Smith gehoord? Hij waarschuwde al 50 jaar geleden voor het gebruik van stimulerende middelen en ontwikkelde een programma voor preventie. Een mooi artikel over het leven van deze man die zijn talenten inzette tot eer van God.

Het grootste deel van onze communicatie gaat sinds begin dit jaar via de mail. Heeft u het afgelopen jaar geen mail van ons ontvangen? Dan hebben wij van u geen bericht ontvangen of en op welk mail adres wij u onze nieuwsbrief en publicatie kunnen mailen.

Deze eerste publicatie sturen wij nu ook naar de leden die (nog) niet hadden aangegeven onze mailing te willen ontvangen.

Heeft u ons gemist en wilt u graag in het vervolg weer geïnformeerd worden, dan kunt u een mail sturen naar: info@bijbelenonderwijs.nl en u hiervoor aanmelden. Indien u niets meer wilt ontvangen van ons, dan hoeft u niets te doen.

INHOUD

MAG IK JE WAARSCHUWEN?	3
Een gewaarschuwd mens telt voor twee!	
ARTHUR ERNEST WILDER-SMITH (1915-1995)	6
De man die de wereld waarschuwde voor drugs	
NIEUWE APOSTOLISCHE REFORMATIE	9
Pas op voor de geniepigheid van deze leer	
DE WAJANGPOP	13
MARKT ONLINE KANSSPELEN GROEIT	
Jongvolwassenen spelen meer, maar verliezen minder	15

COLOFON

B&O Publicatie

Uitgave: stichting Bijbel & Onderwijs
Kwartaal 2, juni 2023.

Bestuur

mevr. drs. I. Matzken MA, ing.
ing. W. van der Meer, J. Oudshoorn,
L. Snijder

B&O kantoor

Glorie van Hollandgaarde 6
3824 ZM Amersfoort
033 20 131 65

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

mevr. drs. I. Matzken MA, ing.
en ing. W. van der Meer

Redactie- en correspondentieadres

Glorie van Hollandgaarde 6
3824 ZM Amersfoort
E-mail: info@bijbelenonderwijs.nl
secretaris@bijbelenonderwijs.nl
Website: www.bijbelenonderwijs.nl

Testament

Wilt u onze stichting testamentair gedenken? De ten naamstelling dient te luiden: stichting Bijbel & Onderwijs te Giessen. De stichting bezit rechtsgeldigheid en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, dossiernummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en drukwerkbegeleiding:

WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

MAG IK JE WAARSCHUWEN?

Een gewaarschuwd mens telt voor twee!

Via de website, publicaties en de nieuwsbrief geeft Bijbel & Onderwijs voorlichting aan gezin, school en gemeente. Deze voorlichting gaat bv over een ontwikkeling die gaande is of een lesmethode waar gevaren in schuilen. Door duidelijk te maken aan welke gevaren kinderen en leerlingen bloot staan wordt er een waarschuwing gegeven. De laatste jaren merk ik dat er in allerlei situaties steeds meer verzet is tegen waarschuwingen. Is het dat in de hedendaagse samenleving een waarschuwing op de één of andere manier steeds meer weerstand oproept? In dit artikel wil ik het hebben over wat een waarschuwing is en wat de Bijbel zegt over waarschuwen.

Wat is een waarschuwing?

Mijn definitie van een waarschuwing is *een conditionele voorspelling om iemand te wijzen op een mogelijk gevaar in de toekomst*. Conditioneel omdat het afhankelijk is van omstandigheden. En ook omdat alleen al door de waarschuwing te horen (je telt dan volgens het spreekwoord immers voor twee) het gevaar al minder is geworden. Waarschuwen is een samenvoeging van het woord *waer* (hoede, opmerkzaamheid) en *schuwen* (vrees inboezemen).

Eigenlijk onderscheid ik twee soorten waarschuwingen: **vrijblijvende waarschuwingen** en **dwingende waarschuwingen**. Wat bedoel ik daarmee?

Een **vrijblijvende waarschuwing** is vooral informatief. Er wordt informatie gegeven die is gebaseerd op de kennis en ervaring van de gever. De gever van de waarschuwing denkt dat de ontvanger deze kennis op dat moment nodig heeft om voorbereid te zijn op mogelijk gevaar. Om ons heen zijn er allerlei voorbeelden. In het verkeer waarschuwt een driehoekig wit bord met een rode rand je voor mogelijke gevaren op de weg. Door waarschuwingspictogrammen weten we dat we bijvoorbeeld moeten oppassen voor gevaarlijke stoffen.

Als B&O waarschuwen we voor de occulte elementen in kinderboeken of maatschappelijke ontwikkelingen. Je hoeft echter als ontvanger niet altijd te reageren op een vrijblijvende waarschuwing. Alleen het ontvangen maakt je alerter. Wel kan het volledig negeren van een vrijblijvende waarschuwing consequenties hebben, bijvoorbeeld dat je uit de bocht vliegt als je toch veel te hard rijdt of dat je uitglijdt op een natte en dus gladde vloer.

Een **dwingende waarschuwing** is meer een gebod, met een mogelijke straf als gevolg als niet aan de waarschuwing wordt voldaan. Daarnaast is er bij een dwingende waarschuwing vaak sprake van een machtsverhouding bijvoorbeeld een ouder of iemand die leiding geeft. Je kan je puber waarschuwen om op tijd thuis te zijn en straffen als die te laat is.

Als je op je werk een officiële waarschuwing ontvangt, dan kan je maar beter de waarschuwing opvolgen, omdat je anders misschien wel op zoek moet naar ander werk.

De gevolgen van het negeren van een waarschuwing zijn bij een vrijblijvende waarschuwing logische gevolgen van het niet goed kunnen ontwijken van het gevaar. Het bord voor een gladde vloer niet zien of negeren kan zorgen voor een glijpartij. De gevolgen van een dwingende waarschuwing is meestal straf naast de eventuele logische gevolgen van het gevaar. Zoals je in het verkeer niet alleen een boete kan verwachten, maar je zou ook nog een ongeluk kunnen krijgen of veroorzaken.

Waar komt de weerstand tegen vrijblijvende waarschuwingen vooral vandaan?

Weerstand tegen een waarschuwing zit in ons karakter ingebakken. Kijk alleen maar naar een klein kind. We willen onze kinderen het liefst beschermen tegen alle gevaren. Toch worden onze waarschuwingen vaak genegeerd. Het is frustrerend als onze waarschuwing niet voor waar wordt aangenomen door onze kinderen, terwijl het toch voor hun eigen veiligheid is.

Voor volwassenen is het eigenlijk niet heel anders. In een artikel over het postmoderne denken schreef ik al dat het belangrijkste kenmerk van het postmodernisme is dat de waarheid subjectief is. Wat voor de één waar is, hoeft dus niet voor de ander waar te zijn. Als ik een ander waarschuw, dan ga ik uit van een bepaalde waarheid. In een waarschuwing over een lesmethode is het mijn waarheid dat er een bepaald gevaar is. In een waarschuwing over dwaalleer ben ik degene die het teken aan de wand zo interpreteert dat ik het nodig vindt om te waarschuwen. In een postmoderne samenleving komt een deel van de weerstand tegen een waarschuwing voort vanuit het feit dat de ontvanger het niet eens is met de inschatting van het gevaar, het gevaar niet voor waar aanneemt. Een ander deel zal ook zeker zijn dat het niet altijd leuk is om een waarschuwing op te volgen.

Waarom zouden anders al die waarschuwingen tegen te veel alcohol of roken zo weinig helpen?

Het is dat de ontvanger van de waarschuwing een beoordeling maakt over de waarheid van de feiten en het daar dan niet mee eens is en een discussie begint over feiten. Het onderscheid dat ik net maakte tussen een vrijblijvende waarschuwing en een dwingende waarschuwing is hierbij van belang. De discussie over een waarschuwing laat zien dat de ontvanger de vrijblijvende waarschuwing interpreteert alsof er een dwingende waarschuwing is gegeven. Er wordt echter geen opdracht gegeven met een mogelijke straf. Wel wordt een mogelijk gevaar benadrukt en daarbij impliciet ook de verantwoordelijkheid die we hebben voor onze eigen daden. Is het misschien dat bij een vrijblijvende waarschuwing iemand opeens wordt geconfronteerd met zijn eigen verantwoordelijkheid dat weerstand opwekt?

Een aantal reacties tegen waarschuwingen

Aanhoren: Luisteren naar de informatie en meeneemen in de afwegingen die je maakt. En soms is het alleen al de extra informatie die je helpt alert te zijn op gevaar.

Heroverwegen: Als ik wil gaan kamperen en het KNMI waarschuwt voor onweer, storm en hagel dan maak ik een nieuwe afweging. Maar als ik een bordje zie dat waarschuwt voor gladheid terwijl de vloer al lang is opgedroogd, dan besluit ik dat de waarschuwing niet meer geldt. In dit laatste geval zorgt de waarschuwing ervoor dat ik extra informatie verzamel (de vloer is al droog).

Negeren: Het is een waarschuwing en meer niet. Er zullen zelfs niet altijd consequenties zijn, maar als ze er wel zijn, dan zijn die voor de persoon zelf. In het verkeer kunt u bij een waarschuwing voor een scherpe bocht, vast wel iets harder dan de aanbevolen snelheid, maar ergens komt er toch een punt dat u uit de bocht vliegt.

Discussiëren: Als je het niet eens bent met de waarheid waarover wordt gewaarschuwd dan gaan mensen steeds vaker de discussie aan. Merk je dat ook op? De mogelijkheid tot discussie is mijns inziens vooral van toepassing op dwingende waarschuwingen. Welke puber is niet met zijn ouders in discussie gegaan over de waarschuwing of de straf die werd opgelegd na het negeren van een waarschuwing? Maar kun je bij een informatieve waarschuwing in discussie gaan? Het is informatie die je ontvangt. Je kunt misschien extra feiten verzamelen, maar dan ben je eigenlijk samen aan het heroverwegen. Een discussie kan dus wel, maar let erop dat je elkaar respecteert en dat je motivatie is om elkaar beter te begrijpen.

Uitschelden: Helaas komt dit steeds vaker voor. In de laatste paar jaar is dit wel erg uit de hand gelopen. En eerlijk gezegd, ik vind het onaanvaardbaar. Waarschuwen doet iemand uit bezorgdheid voor een ander. Als je het er niet mee eens bent, dan neger je de waarschuwing, maar de persoon verdient nog altijd respect.

Wat zegt de Bijbel over waarschuwen?

In de Bijbel staan best veel waarschuwingen in de vorm van geboden en verboden, die dwingend overkomen en toch heb je de vrije keus. God heeft de leefregels ingesteld voor het beste functioneren van Zijn schepping. Waarschuwingen om Gods leefregels te volgen; waarschuwingen om God de eer te geven; waarschuwingen om het geloof vast te houden en om niet te luisteren naar valse leraren om maar wat onderwerpen te noemen.

Ezechiël is een profeet die door God als wachter over het huis Israël is aangesteld. De taak van een wachter is om te waarschuwen. Als de wachter het gevaar ziet en waarschuwt door te blazen op de bazuin, dan heeft de wachter zijn taak uitgevoerd. Als het volk niet luistert naar de bazuin en gewoon doorgaat dan zijn de consequenties voor het volk. Als echter de wachter zijn taak niet uitvoert en het volk niet waarschuwt, dan is de wachter verantwoordelijk en moet deze rekenschap afleggen.

Als ik tot de goddeloze zeg: Goddeloze, gij zult zeker sterven, - maar gij spreekt niet om de goddeloze te waarschuwen voor zijn weg, dan zal die goddeloze in zijn eigen ongerechtigheid sterven, maar van zijn bloed zal ik u rekenschap vragen. Maar als gij een goddeloze waarschuwt om zich van zijn weg te bekeren, doch hij bekeert zich daarvan niet, dan zal hij in zijn eigen ongerechtigheid sterven, maar gij hebt uw leven gered.

Ezechiël 33:8-9

Niet alleen de profeten van het Oude Testament gaven waarschuwingen aan het volk om zich te bekeren. Christus zegt dat wij op onze hoede moeten zijn voor valse profeten die als wolven de kudde binnenkomen (Matt 7:15). En we moeten de wacht houden tegen de valse leer van de Farizeëen en Sadduceëen (Matt 16:12). De apostelen van het Nieuwe Testament waarschuwen, of vermanen over valse leringen die de gelovigen verleiden.

Ziet dan toe op uzelf en op de gehele kudde, waarover de heilige Geest u tot opzieners gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, die Hij Zich door het bloed van zijn Eigene verworven heeft.

Handelingen 20:28

Leiders, maar ook medegelovigen dienen elkaar te vermanen om het ware geloof vast te houden.

Geliefden, daar ik mij in alle opzichten beijver u te schrijven over ons gemeenschappelijk heil, zie ik mij genoodzaakt het te doen met de vermaning, tot het uiterste te strijden voor het geloof, dat eenmaal de heiligen overgeleverd is.

Judas 3

Toch is waarschuwen wel iets heel anders dan veroordelen. De tekst in Mattheus 7:1-2 wordt vaak geïnterpreteerd dat je niet mag **oordelen**. Je mag en moet wel **beoordelen**. Hoe kun je anders de opdracht uit 1 Tessalonicenzen 5:21 uitvoeren om alles te toetsen en het goede te behouden? Jezus zegt zelf ook vaak: *Voorwaar, voorwaar...* als Hij de waarheid wil benadrukken. Als de gelovigen dan de waarheid niet meer herkennen en elkaar ook niet meer waarschuwen,

dan zullen we alleen maar steeds minder naar de regels van onze hemelse Vader luisteren. Wat dat betreft is het maar goed dat waarschuwen een taak is voor de gelovigen.

Conclusie

Waarschuwen is niet altijd makkelijk. In dit artikel heb ik uiteen willen zetten waarom waarschuwingen zoveel weerstand opwekken. Het zou een reden zijn om maar niet meer te waarschuwen. Toch is het wel een taak die we als gelovigen hebben gekregen. Wel zijn het vrijblijvende waarschuwingen. Over het algemeen staan we op gelijke voet met elkaar en staan we niet in een machtsverhouding.

Zoals de schrijver van Hebrreeën zegt, we moeten elkaar aansporen of waarschuwen, des te meer in deze tijd. Het is niet liefdeloos om te waarschuwen. Eigenlijk is het liefdeloos om het niet te doen. Waarschuwen doe je dus uit betrokkenheid.

En laten wij op elkander acht geven om elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken. Wij moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen, zoals sommigen dat gewoon zijn, maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet naderen.

Hebrreeën 10:24-25

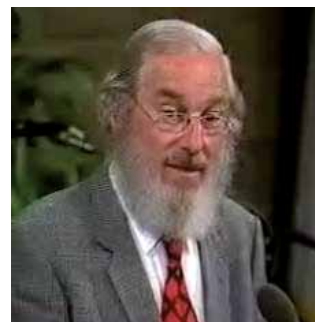
Dus laten we elkaar waarschuwen met vrijblijvende waarschuwingen. En laten we ook op een open manier reageren op de waarschuwingen die we ontvangen.

Irene Matzken
bestuurslid B&O

ARTHUR ERNEST WILDER-SMITH (1915-1995)

De man die de wereld waarschuwde voor drugs

Lang geleden bracht ik mijn vakantietijd door in een pension de Bergwarte in de nabijheid van het Zwitserse Thun. Het pension werd gerund door een Christelijke tentevangelist die nu dan 'in ruhestand' was, maar geen gast liet vertrekken zonder het evangelie te hebben gedeeld. Ook had hij een kleine boekentafel met daarop o.a. boekjes van A.E. Wilder-Smith. Tijdens mijn verblijf kwam deze schrijver langs om een geleende snoeischaar terug te brengen. Hij maakte een zachte en vriendelijke indruk op mij, maar toen ik naar zijn naam vroeg, maakte hij die niet bekend. Mijn gastheer vertelde mij later wie hij was en gedurende mijn leven heb ik verschillende van zijn boeken gelezen en kwam ik onder de indruk van het grote werk dat hij gedaan heeft als dienstknecht van God op verschillende terreinen. Ik beperk mij in dit artikel tot zijn invloed op het waarschuwen tegen de gevaren van de opkomende drugscultuur. Als u wilt weten hoe God iemand kan gebruiken dan moet u zeker verder lezen.

Arthur Ernest Wilder-Smith
foto: Wikipedia

Dit artikel zal een vervolg krijgen waarin ik de moderne ontwikkelingen bespreek en mogelijke lijnen naar de toekomst zoals zich nu al aftekenen in de psychofarmaca.

Achtergrond Wilder-Smith

Wilder-Smith werd geboren op 22 december 1915, dus gedurende de eerste wereldoorlog, op een boerderij op het platteland van Engeland (in Reading, Berkshire). Zijn moeder was een godsdienstige vrouw en verbonden aan de plaatselijke Anglicaanse kerk. Zijn vader was een tegenstander van de Anglicaanse kerk en het Christelijk geloof. Dit valt o.a. geestelijk te verklaren uit een zeer actieve betrokkenheid bij de Vrijmetselarij. Zijn vader bereikte uiteindelijk de 32ste graad in de "Royal Arch" waarbij je dan Meester of Prins bent van het Koninklijk Geheim. Het bevragen van koningen en leden van het Engelse koninklijk huis op kennis in de Vrijmetselarij behoort dan tot je taak. Zijn vader beschouwde het Christelijk geloof als alleen voor vrouwen en kinderen en was zeer teleurgesteld dat zijn zoon niet in zijn Vrijmetselaars voetstappen wilde treden. Zijn hemelse Vader had andere plannen met hem zoals we zullen zien. Hij had drie oudere zussen en een jongere broer. Het boerenbedrijf van zijn vaderskant en het landbouw-werktuigenbedrijf van zijn moederskant gaf hem aanvankelijk een zorgeloze jeugd.

Van 1922-1930 ging de jonge Arthur met de trein naar het nabijgelegen dorp Wallingford om de Grammer School te bezoeken. Grammar School is een onderwijsvorm in Engelstalige landen die zijn oorsprong vond in de middeleeuwen als onderwijsinstelling waar leerlingen werden voorbereid op de universiteit. Latijn was daarbij een belangrijk vak, later aangevuld met Grieks, andere Europese talen maar ook exacte wetenschappen. De directeur vond kinderen 'domme apen' en beoordeelde Arthur als niet slim genoeg om Latijn te leren noch wiskunde en scheikunde. Hoewel zijn docent hem beschreef als vriendelijk, gehoorzaam en goed luisterend, kon deze geen

antwoord geven op de vraag van zijn moeder moeder waarom de resultaten achter bleven. Daarop besloot zijn moeder hem van school te halen en in overleg met zijn vader naar een kostschool in Taunton te sturen. Ik zal een andere keer over zijn ervaringen op deze school schrijven.

Interessant dat Arthur zelf van mening was dat men het beste leert gedurende de pubertijd en wat men dan niet geleerd heeft slechts met veel moeite ingehaald kan worden. In de jaren zeventig/tachtig van de vorige eeuw was hij ook van mening dat de jeugd maar weinig wiskunde leerde, slecht in talen was en nauwelijks grammatica beheerste. Als oorzaak gaf hij aan een overmatige stimulans van de hersenen door de televisie en massamedia waarbij ondermaats en oppervlakkige programma's werden aangeboden.

Engeland kwam begin jaren dertig in een grote recessie en voor zijn ouders was de kostschool eigenlijk te duur voor zowel hem als zijn broer. Hij besloot daarop om harder te studeren om eerder klaar te zijn. De docenten wilden hem daarbij niet helpen, maar met enorme inzet en ondanks ziekte haalde hij in 1933 het diploma in de onderbouw met lof en een eervolle vermelding voor scheikunde. Helaas was deze kostschool meer gericht op sociale vakken met alleen een oude communistische leraar voor het vak biologie, die geen zin meer had in het onderwijs. Een docent natuurkunde en scheikunde ontbrak. Hij probeerde gedurende twee jaar alle tekstboeken zich eigen te maken, maar zonder een microscoop en een laboratorium werd het externe examen, dat na twee jaar in Bristol werd afgelegd, een ramp. Daarmee verloor hij twee jaar opleiding.

Vervolgopleiding

Zijn vader had door de Vrijmetselarij goede contacten met professor Chattaway die scheikunde doceerde aan de universiteit in Oxford en dat opende een deur tot het niveau van onderwijs dat voor hem een verademing was. Hij had les van internationaal bekende hoogleraren waarvan sommigen overtuigd atheïst en evolutionist waren zoals professor Gavin de Beer. Deze hoogleraar zou directeur van het British Museum worden en na zijn pensionering de manuscripten van Darwin toegankelijk maken voor de wetenschap. Ik laat nu ook dit imposante werk van Ernst Wilder-Smith m.b.t. het creationisme rusten. Hij was de eerste internationale verdediger van het Creationisme. In Nederland maakte hij voor de Evangelische Omroep een documentaire die nog steeds op you-tube te zien is (De oorsprong van het universum, Engelse titel 'Origins').

Na een jaar voorbereidende studie haalde hij het toelatingsexamen voor Oxford, waar C.S. Lewis hem examineerde. De economische omstandigheden werden eerder slechter dan beter en hoewel hij toegelaten was tot Oxford besloot hij, zonder zijn ouders te informeren, om aan de universiteit in Reading te gaan studeren. Waar hij in 1937 afstudeerde in scheikunde. In 1938 begon hij zijn doctoraat in fysische en organische chemie. Door de oorlog werd hij te werk gesteld bij ICI, een Brits chemisch bedrijf waar ook geheim wetenschappelijk onderzoek werd gedaan naar brandstoffen voor raketmotoren en de atombom. Hij ontmoette in die tijd generaal Frost die in India gediend had en die een evangelist in hart en nieren was. Deze kon hem wetenschappelijk niet overtuigen maar leidde hem na drie weken gebeden te hebben tot Christus.

Op een dag werd hem gevraagd een document te ondertekenen waarin hij zonder navraag, onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de overheid en het leger moest beloven. Binnen ICI werd ook aan een uiterst geheim project gewerkt dat moest leiden tot de atombom. Hij kon het echter niet tekenen omdat hij van mening was dat een mens uiteindelijk alleen aan God een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid kan uitspreken. Hij kwam op dit standpunt aan de hand van 1 Corinthhe 7:23: *Weest geen slaven van mensen.* Dit bracht hem in een groot conflict. Uiteindelijk werd hij voor een tribunaal gebracht ter beoordeling van zijn gewetensbezwaren tegen militaire dienst in York. De zaak trok veel belangstelling en er waren duizend mensen samengekomen om de zaak te volgen en zijn verdediging te horen. Het tribunaal bestond uit drie mannen van het ministerie van arbeid, van oorlog en justitie. De voorzitter van justitie was de zoon van een devoot bisschop. Hij bracht vele teksten en Bijbelse voorbeelden naar voren die de voorzitter uiteindelijk overtuigde maar niet de

Oxford Universiteit, foto: www.britannica.com

andere twee mannen die tot een interne discussie overgingen. Plotseling stond echter uit de toehoorders een voor hem onbekende man op die de voorzitter het woord vroeg. Dit was nog nooit gebeurd. De onbekende man bleek een collega te zijn met wie hij niet samen had gewerkt maar die een waar en goed getuigenis over hem gaf. Dit leidde tot zijn vrijspraak en hij mocht gedurende de oorlog zelfs elk werk doen dat nuttig was voor Engeland. Deze vormende ervaring zou hem moed geven gedurende zijn verdere leven in talloze situaties waarin hij nog terecht zou komen.

Voeden wij ons kinderen nog zo op dat zij God meer willen gehoorzamen dan mensen?

Promotieonderzoek

In 1941 kon hij toch zijn eerste promotie afronden aan de universiteit van Reading en aan het eind van de oorlog trad hij toe tot het Koninklijk Onderzoek Laboratorium in Londen waar hij aan een medicijn voor prostaatkanker werkte. Tijdens de oorlog evangeliseerde hij onder oorlogsgevangenen die in Engeland vastgehouden werden en na de oorlog werd hij gevraagd om aan verzoening in Duitsland mee te werken. Zo ontmoette hij ook zijn Duitse vrouw Beate, een muzikale dochter van een Lutherse voorganger. Na de oorlog was het moeilijk voor haar om in Engeland te gaan wonen en daarom besloten ze in Zwitserland te gaan wonen. In Genève ging hij doceren aan de universiteit en was actief betrokken bij de Vergadering van Gelovigen. Hij haalde in Genève een doctoraat in de farmacologie (1964) en nog een derde doctoraat farmacologie aan het ETH in Zürich. De laatste behoort tot de beste universiteiten in de wereld waar Röntgen, Pauli en Einstein hebben gedoceerd.

NAVO en Amerikaanse soldaten

Na een korte periode in Noorwegen gewerkt te hebben ging hij naar de Verenigde Staten om farmacologie te doceren aan de Universiteit van Illinois. In 1969 ging er een deur open om farmacologie te doceren

aan de Hacettepe Universiteit in Ankara Turkije. Deze universiteit was net opgericht met steun vanuit de Verenigde Staten. Turkije wilde al in 1948 lid worden van de NAVO om zich te beschermen tegen Russische agressie. Aanvankelijk hield de V.S. de boot af, maar na deelname door Turkije aan de oorlog in Korea ging de wissel om en werd Turkije volwaardig NAVO-lid. In 1968 was aan de Praagse lente een hardhandig einde gemaakt door Rusland en de spanningen liepen hoog op in de wereld waaronder de oorlogen in Vietnam en later Cambodja. De Verenigde Staten was er alles aan geleden om Turkije als bondgenoot te helpen en geld vloeide in ruime mate naar (militair) projecten in Turkije.

Er waren veel Amerikaanse soldaten voor de NAVO gelegerd in Turkije, omdat er door de Amerikanen een grote luchtmachtbasis was gebouwd die nog steeds veelvuldig gebruikt wordt. De Turkse bevolking moest hier niet veel van hebben, maar vond het wel handig dat al die Amerikanen geld uitgaven. De Amerikaanse soldaten hadden niet veel te doen en hoewel drugs streng verboden waren, wilde de lokale bevolking wel wat bijverdienen en verkocht in toenemende mate Marihuana en LSD aan de soldaten. Op een dag werd de zoon van de NAVO-commandant opgepakt met drugs en in de gevangenis gezet. Deze zoon werd niet veel later "gekidnapt" en naar Amerika teruggevlogen. De commandant moest verplicht met pensioen. President Nixon vroeg aan zijn generaals snel iets te doen tegen het drugsgebruik onder de soldaten. Ernest Wilder Smith werd daarom gevraagd gezien zijn deskundigheid. Hij nam de uitdaging aan en legde aan alle soldaten en ook het burgerpersoneel in Turkije de gevaren van drugs uit. Hij liet zien wat het effect was op het lichaam, op het gedrag maar ook op de menselijke psyche en demonstreerde dat door de effecten van drugs op het gedrag van konijnen en muizen te laten zien. Velen hielp hij ook die met individuele vragen tot hem kwamen.

Waarschuwen tegen drugsgebruik

In februari 1972 werd hij benaderd door de NAVO of hij hen verder wilde helpen om drugsgebruik te bestrijden onder het personeel in heel Europa. De bedoeling was om op alle bases van de NAVO een

drugspreventie cursus te geven waar alle NAVO-medewerkers aan deel moesten nemen van de gewone soldaat tot de hoogste rang. Hij kreeg zelf de rang van driesterren generaal. Dat is de op één-na-hoogste rang. Het is opmerkelijk gezien zijn eerdere ervaring tijdens de tweede wereldoorlog en doet ons denken aan een Bijbelvers:

Verneder u dan onder de krachtige hand van God, opdat Hij u op Zijn tijd verhoogt.

1 Petrus 5:6, HSV

Voordat hij het contract tekende stelde hij één voorwaarde. Benieuwd vroegen de generaals hem wat deze voorwaarde was. *Onder de voorwaarde dat ik de vrijheid heb een alternatief voor drugs te gebruiken* was zijn antwoord. Ze wilden natuurlijk weten wat het alternatief was. Soldaten gebruiken drugs omdat ze niet tegen de ééntonigheid van het soldatenleven kunnen en gebrek aan perspectief hebben. Ze zien geen mogelijkheden om dit te veranderen en dus nemen ze drugs om in een andere 'state of mind' te komen. Anderen en veel oudere mensen gebruiken alcohol om hun geweten en herinnering te verdoven omdat de huidige werkelijkheid niet meer zo mooi is en het beste deel van hun leven al is geweest. Jonge mensen gebruiken psychedelische drugs om hun bewustzijn te verruimen en opwindende ervaringen te hebben en zo uit de sleur van het (school)leven te ontsnappen. Het alternatief voor drugs zo zei Wilder-Smith: *is de ervaring van vreugde en een vervuld leven met Christus*. De generaals gingen akkoord zolang hij atheïsten en anderen die niet Christen waren niet zou verontwaardigen en zo kreeg hij deze bekroning van zijn carrière!

Vijf jaar lang zou hij door Europa reizen om lezingen en demonstraties te geven deels met een dienst-helikopter als driesterren generaal! Enige honderd-duizenden heeft hij zo gewaarschuwd! Er was een NAVO-laboratorium opgezet om urine onaangekondigd te testen op de aanwezigheid van sporen van amfetamine, morfine of cannabis. Zelfs generaals werden getest. Vanwege zijn deskundige en transparante optreden gecombineerd met een zachte persoonlijkheid kwamen veel mensen naar hem toe met hulpvragen. Velen kon hij helpen en een aantal kwam tot geloof in Jezus Christus.

Deze korte schets laat zien hoe iemand zijn talenten als Christen kan ontwikkelen en inzetten tot eer van God. We moeten dan wel bereid zijn om Hem op de eerste plaats van ons leven te zetten en geen knieval voor de wereld te maken.

Swawek van der Meer
bestuurslid B&O

NIEUWE APOSTOLISCHE REFORMATIE

Pas op voor de geniepigheid van deze leer

Er is een nieuwe reformatie aan de gang. De Protestantse reformatie wilde terug naar wat de Bijbel leert, terwijl de extra gebruiken die door de kerk waren ingesteld moesten worden afgewezen. Deze nieuwe reformatie wil ook het kerkelijk leven veranderen, maar er wordt toegevoegd aan wat de Bijbel leert en er worden juist allerlei extra gebruiken (ook uit andere religies) toegevoegd. *Is het dan wel een reformatie of toch een deformatie?* Het gaat hier om de Nieuwe Apostolische Reformatie, afgekort NAR. Dit is een beweging die al sinds het midden van de jaren 90 van de vorige eeuw steeds meer invloed is gaan krijgen. Vooral de laatste jaren lijkt de stijging van deze invloed wel exponentieel!

Inleiding op Nieuwe Apostolische Reformatie

De NAR heeft vele gezichten en eigenlijk ook vele namen. Soms worden benamingen weer veranderd, maar over het geheel zijn er een aantal basiskenmerken. In dit artikel wil ik vooral kijken naar deze basiskenmerken. De vele gezichten van de NAR zorgen ook dat de invloed ongemerkt steeds groter wordt. Is dat de reden dat we over het algemeen nog niet zo bekend zijn met het denken van de NAR en nog erger, ons niet bewust zijn van de steeds groter wordende invloed van deze valse leer?

Dit artikel gaat niet over het wel of niet charismatisch zijn. Het gaat er ook niet over welke geestelijke gaven er wel of niet zijn. Het gaat wel om een waarschuwing tegen een valse leer en valse gebruiken. Het gaat wel om het liefhebben en leiden van de schapen en het weggagen van de wolven. Het gaat wel om het uitvoeren van de verantwoordelijkheid die we hebben om het geloof te waarborgen, het geloof dat we hebben ontvangen van de apostelen van het Nieuwe Testament.

Bij de NAR is de essentie dat het koninkrijk hier op aarde moet worden gebouwd. Men zegt dat de hele wereld moet worden gewonnen, veroverd, voordat Christus kan terugkeren. Dit is de leer van Kingdom Now (koninkrijk nu). Door invloed uit te oefenen op allerlei onderdelen van de samenleving en daarover te heersen, wordt dit koninkrijk uitgebreid. Deze gedachte wordt weergegeven in het Zeven Bergen Mandaat. Om strijd voor het koninkrijk te voeren is het herstel van de apostolische en profetische bediening nodig. Om te overwinnen moet de strijd worden aangegaan met satan en de demonen. De manier waarop dit wordt uitgevoerd is door geestelijke oorlogsvoering.

Invloeden van de NAR

De invloeden en denkbeelden van de NAR zijn al behoorlijk binnengedrongen in onze kerken en samenleving, al zijn we ons er niet altijd van bewust. De vele uitingen die de NAR typeert zijn indrukwekkend en meeslepend, zoals bepaalde zogenaamde

opwekkingen, sommige praiseliederen, claims van profetie en genezing. God blijft natuurlijk de God van tekenen en wonderen, maar dit gebeurt altijd vanuit Zijn soevereiniteit, nooit door mensen bepaald. Daarnaast wordt er in de NAR ook nadruk gelegd op allerlei gevoels-ervaringen en zelfs new-age invloeden en occulte ervaringen. Deze laatsten worden natuurlijk niet als zodanig gepresenteerd; integendeel ze worden zeer goed gecamoufleerd. De NAR is meer een netwerk en dus niet echt een organisatie. Juist dat maakt het ook zo moeilijk te begrijpen wat de leer is en vooral hoe de invloed daarvan de kerken en de samenleving binnendringt. Wat het vooral moeilijk te grijpen maakt zijn de verschillende gezichten van de NAR. En zo komt het dat deze leer zich ongemerkt kon binnendringen. Maar dat is ook precies de strategie van dit gedachtengoed, een strategie die op allerlei onderdelen van de samenleving niet alleen invloed wil uitoefenen, maar wil heersen. Niet alleen in de kerken, maar ook in het onderwijs en in de gezinnen.

In dit artikel wil ik de focus leggen op vier punten:

1. Kingdom Now – koninkrijk nu
2. Zeven Bergen Mandaat
3. Herstel van vijfvoudige bediening
4. Geestelijke oorlogsvoering

Het is maar een fractie van wat er allemaal te vertellen valt over dit netwerk van leerstellingen, maar het is wel de essentie van de NAR. Het kan zijn dat het u als lezer duizelt en met meer vragen achterblijft dan u eerder had. Ik hoop vooral dat dit artikel u alert maakt. Op internet is er de laatste jaren al veel gesignaleerd over de NAR en je kunt veel artikelen vinden die waarschuwen tegen de steeds groter wordende invloed en de valse leer van de NAR. Helaas exploiteert ook de informatie die NAR-aanhangers publiceert. Zelf maak ik me ernstige zorgen over de mate en vooral de geniepigheid van de valse leringen. Met de basiskennis uit dit artikel zult u ook zelf makkelijker en sneller onderscheid kunnen maken.

1. Kingdom Now – koninkrijk nu

De NAR promoot de koninkrijks-visie als een uitwerking van het oorspronkelijke mandaat aan de mens (Genesis 1:26) om te heersen over de gehele aarde. Dit betekent dat de gemeente zelf het Koninkrijk van God op aarde moeten verwezenlijken. Gods Koninkrijk kan worden gebouwd door de openbaringen aan de hedendaagse apostelen en profeten. Grote stadionbijeenkomsten en demonstraties van wonderen en tekenen zouden een zichtbaar teken zijn van de doorbraak van het Koninkrijk.

De aarde die nu nog onder de controle van satan is, moet worden veroverd. De kwade machten kunnen met geestelijke oorlogsvoering worden verslagen. Als de wereld veroverd is, dan kan de eindtijd beginnen. Het gaat er dan om dat niet Christus de eindtijd begint, maar dat door het onderwerpen van de wereld de mens de eindtijd in gang zet en zorgt voor de terugkeer van Christus.

De koninkrijk nu-leer is een onderdeel van de dominion theologie, een ideologie om een natie te vormen die door christenen wordt geregeerd volgens de Bijbelse wetten. Kennen we niet nog een andere religie waar dit ook wordt nagestreefd? De dominion theologie streeft algehele wereldbeheersing na. De "koninkrijk nu-leer" gaat nog een stapje verder dan dominion theologie, vanwege het actief voeren van oorlog tegen satan om de wereld onder controle te brengen.

2. Zeven Bergen Mandaat

De strategie om de heerschappij te herstellen is de strategie van de zeven bergen. De zeven bergen staan voor de zeven invloedssferen die de maatschappij controleren. Het mandaat is dat op deze zeven bergen eerst invloed moet worden uitgeoefend om ze uiteindelijk te beheersen. Het gaat dan om de volgende zeven bergen: religie, familie, politiek, onderwijs, media, cultuur en de zakenwereld. Politiek is een belangrijke berg, omdat op die manier invloed kan worden uitgeoefend op de wetten van het land en zo weer invloed op de andere bergen. Het doel van deze strategie is om op elke berg op invloedrijke posities zoveel mogelijk koninkrijk-aanhangers te plaatsen. Deze zeven bergen vormen namelijk de cultuur en de geest van de mens. Het nastreven van de zeven bergen geeft zodoende uiteindelijke wereldheerschappij.

Dit mandaat wordt weer onderverdeeld in vier kleinere stappen: assimileren, illumineren, demonstreren en propageren. Dit betekent dat je eerst onderdeel wordt van een bestaande groep. Eerst gaat de minderheidsgroep over in de gevestigde orde. Daarna laat je je licht schijnen op de gang van zaken. Je gebruikt dus je kennis om te verhelderen en om nieuwe inzichten te introduceren. Met demonstreren laat je zien hoe de nieuwe methode ingevoerd zou kunnen

worden. En dan is het tijd om deze nieuwe inzichten te verspreiden. Het begint eigenlijk best klein, maar als de invloed eenmaal staat, dan is het voor je het weet verspreid.

3. Herstel van vijfvoudige bediening

De leiderschap van de NAR is in handen van de hedendaagse 'apostelen' en 'profeten'. Hiervoor is het herstel van de apostolische bediening nodig. De motivering voor apostelen en profeten ligt in de leer van de vijfvoudige bediening. Deze leer is gebaseerd op Efeze 4:11. **En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars.**

Omdat iemand anders de plaats van Judas moest gaan innemen, staan in Handelingen 1:21-22 de voorwaarden voor een apostel beschreven. Petrus specificeert dat dit iemand moet zijn die zich vanaf de doop door Johannes tot de opname van Christus had aangesloten bij de volgelingen van Jezus. Alleen dan kan hij samen met de andere apostelen getuigen van de opstanding. De apostelen werden door Jezus geroepen en aangesteld, net zoals Paulus meerdere keren zegt door God geroepen te zijn als de dertiende en laatste apostel. Echter, in de NAR beslissen de mensen zelf wie er apostelen en profeten zijn.

Het fundament van het geloof en dus de gemeente is gebouwd op de apostelen en de profeten met Christus als de hoeksteen (Efeze 2:19-20). De NAR gelooft echter dat het fundament opnieuw moet worden gelegd door de hedendaagse apostelen, omdat het werd afgebroken door gebrek aan geloof. Dit nieuwe fundament wordt gelegd door o.a. genezingen en wonderen in zogenaamde Healing Rooms over de hele wereld. De apostelen zouden een nieuwe hoeveelheid geestelijke autoriteit hebben gekregen door de Heilige Geest. Maar ook is de claim dat de opdrachten voor een apostel niet meer alleen door de Heilige Geest komen, maar dat apostelen direct van God openbaringen krijgen. Zo is het voor een apostel in de NAR zelfs mogelijk dat deze boven Christus komt te staan. De rol van de apostel is absoluut gezag en daarmee autoritair. De autoriteit van Christus wordt door de apostelen overgenomen om zogenaamd te redden, te herstellen, te oordelen en te heersen.

De profeten geven directe boodschappen van God door. Samen met de apostelen maken de profeten deel uit van de uitverkoren elite, maar wel door de mens aangesteld, die optreedt met grote volmachten. 2 Petr. 1:21 zegt dat profetie nooit is voortgekomen uit de wil van een mens, maar dat mensen van Godswege gesproken hebben, gedreven door de Heilige Geest. Toch leert de NAR dat de profetische bediening er één is die te leren valt. Een profetische gave hoeft slechts te worden geactiveerd en

en geoefend. En dat kan tegenwoordig, ook in Nederland, op de school voor profetie. "Profeteren moet je gewoon doen!" is de titel van een boek daarover.

4. Geestelijke oorlogsvoering

De gedachte achter de geestelijke oorlogsvoering is dat satan en de demonen door gelovigen aangevallen en gebonden kunnen worden. Gelovigen worden geacht om deze strijd in de hemelse gewesten aan te gaan. Bijvoorbeeld om in een stad of gebied te strijden wordt oorlogsgebed en oorlogsaanbidding gebruikt om territoriale geesten te verslaan. Geestelijke oorlogsvoering kan zelfs worden geleerd in een "Spiritual Warfare Boot Camp". Het gaat hier duidelijk om een *offensieve strijd*: een strijd van aanvallen en veroveren. Dit alles is dan gebaseerd op Efeze 6. Echter Paulus onderstreept dat de geestelijke wapenrusting nodig is als verdediging, dus ingezet wordt in een *defensieve strijd*. Het is juist de gelovige die wordt aangevallen, vooral als deze de waarheid van het geloof gaat verkondigen. De wapenrusting beschermt om op alle punten voorbereid te zijn op deze aanvallen. En het doel van deze wapenrusting is duidelijk: het gaat volgens Paulus om stand te houden, om te verdedigen. Nergens wordt aangegeven dat de defensieve strijd nu moet worden omgezet in een offensieve strijd. En dan is het nog maar de vraag of we wel de opdracht hebben om de demonische machten aan te vallen.

Als je een koninkrijk wil veroveren dan moet je inderdaad aanvallen. Dus de interpretatie van een offensieve strijd is een logisch gevolg van denken dat je een koninkrijk moet veroveren. Maar het blijkt dus helemaal niet Bijbels te zijn om de strijd aan te gaan met de demonen. Als gelovige gaat het er juist om te zorgen dat je de waarheid verkondigt. En als je dan de waarheid verkondigt en wordt aangevallen moet je stand houden. En om stand te houden heb je de verdediging van de geestelijke wapenrusting nodig. De gelovigen hoeven geen koninkrijk te veroveren, de gelovigen moeten de waarheid vertellen en zich verdedigen tegen de aanvallen. Judas schrijft in zijn brief dat de aartsengel Michaël in een strijd verwikkeld was met satan over het lichaam van Mozes. Maar de aartsengel durfde geen oordeel uit te brengen (het oordelen is immers de taak van God)! Als een aartsengel dat al niet durft; als die er niet de opdracht voor gekregen heeft, wie zijn wij dan om de strijd met de demonen aan te gaan?

De geschiedenis van de NAR en aanverwante leringen

De NAR is een gecompliceerd cluster van verschillende leringen, bedieningen, gebruiken en overtuigingen. De dominion theologie en dan specifiek de koninkrijk nu-theologie is al besproken. Maar er zitten

sterke links met het welvaartsevangelie en de Word-of-Faith beweging (het geloof dat door het spreken van woorden van geloof we alles kunnen krijgen wat we willen). Daarnaast is de herstelde apostolische en profetische bediening een essentieel aspect van de NAR. Maar die leer is dan weer niet zo nieuw aangezien deze leer ook al door de Latter Rain beweging van de jaren 40 van de vorige eeuw werd geleerd. Ook het daaropvolgende Manifest Sons of God is onderdeel van de leer van de NAR. Dit is het geloof dat als kinderen van God we bestemd zijn om grote dingen te doen in de wereld en we overvloedige zegeningen, gezondheid, bovennatuurlijke krachten en oneindige genade van God kunnen opeisen. Zo blijken de verschillende leringen op allerlei manieren in elkaar te haken. De overeenkomst is dat ze allemaal claims maken op zaken die alleen aan de soevereine God toekomen om aan de mens te geven.

De NAR bouwt ook voort op de derde charismatische golf van de jaren 80 van de vorige eeuw en dan vooral de Toronto Blessing. In deze periode werkte Peter Wagner nauw samen met John Wimber. Terwijl Wimber zich distantieerde van de steeds extremere expressies, ging de derde golf over in een vierde golf. Een aantal van de nu vooraanstaande apostelen hebben hun basis in de beweging van Toronto Blessing.

Door velen wordt Wagner gezien als de oprichter van de NAR. Wagner schrijft dat hij zichzelf niet zozeer ziet als oprichter van de NAR maar meer als de eerste die de beweging observeerde en er in 1994 een naam aan gaf die aansloeg: de Nieuwe Apostolische Reformatie. De beweging is een reformatie omdat deze volgens Wagner net als de Protestantse reformatie een wereldwijde impact heeft. Het is apostolisch omdat het herstel van de apostolische bediening de meest radicale verandering is. En het is nieuw omdat de NAR toch anders is dan de toen bestaande apostolische kerken. Volgens Wagner zouden de verloren gegane taken van profeten en apostelen in 2001 zijn hersteld wat het begin van de tweede apostolische tijd markeert. Wagner zelfde zichzelf trouwens tot de eerste apostel van de NAR.

Ondertussen zijn deze leringen steeds meer onderdeel geworden van de charismatische wereld. En de laatste jaren is het netwerk een steeds grotere invloed gaan krijgen in veel charismatische kerken, maar ook interkerkelijke conferenties en op christelijke TV en radio. De muziek van o.a. Hillsong, Jesus Culture en de Bethel kerk is een belangrijke schakel in het uitbreiden van het netwerk en het infiltreren van veel kerken, ook de traditionele kerken en de evangelische gemeentes. Op dit laatste hoop ik in een volgend artikel verder op in te gaan.

Conclusie

Nou mist in dit hele verhaal nog het meest belangrijke onderdeel. Een antwoord op de vraag hoe je gered kan worden, of wat het evangelie nu eigenlijk inhoudt. Is het gek dat de NAR eigenlijk helemaal niet de focus legt op zondebesef en het kruis? Volgens de NAR zijn er eigenlijk twee verschillende evangeliën. Het evangelie van redding door het kruis, en het evangelie van het koninkrijk. Dit tweede evangelie is dus dat de kerk de controle in de maatschappij moet overnemen en een theocratie vormt. De NAR zegt dat de redding ondergeschikt is aan het bouwen aan de werkelijke opdracht; het koninkrijk op aarde. Als het nog niet duidelijk was wat een vals evangelie de NAR predikt dan is het nu wel overduidelijk!

De veranderingen die de NAR beoogt zouden een transformatie moeten geven in hoe we het geloof beleven en zouden vooral betrekking hebben op de leiding van de kerk, de aanbidding, het gebed, de zendingsdoelen en de andere kijk op de toekomst, etc. Maar al die uiterlijke veranderingen brengen een totaal ander evangelie. En daarmee worden eigenlijk alle doctrines van de gemeente wel op de een of andere manier onderuit gehaald of gewijzigd. Willen we net als de Protestantse Reformatie de focus leggen

op de Bijbel, dan moet de Bijbel niet alleen genoemd worden, maar ook vooral juist worden geïnterpreteerd.

Paulus en de andere apostelen waarschuwden dat valse leraren en profeten de gelovigen zullen verleiden en spraken over het belang om op de hoede te zijn tegen bedrog. Deze waarschuwingen zijn nog steeds van belang, nu misschien wel meer dan ooit.

Want er komt een tijd, dat (de mensen) de gezonde leer niet (meer) zullen verdragen, maar omdat hun gehoor verwend is, naar hun eigen begeerte zich (tal van) leraars zullen bijeenhalen, dat zij hun oor van de waarheid zullen afkeren en zich naar de verzinsels keren. Blijf jij echter nuchter onder alles, aanvaard het lijden, doe het werk van een evangelist, verricht uw dienst ten volle.

2 Timotheus 4:3-5

Irene Matzken
Bestuurslid B&O

KORT BERICHT

Empowered21 en de NAR

In 1983 in Amsterdam sponsorde Billy Graham de eerste internationale conferentie voor rondtrekkende evangelisten. Dit was een breed gedragen evangelisch initiatief waarbij duizenden evangelisten uit de hele wereld naar Amsterdam werden gehaald ter bemoediging en aansporing.

In Amsterdam werd daarom van 21 t/m 24 juni 2023 een conferentie gehouden door Empowered21 om een nieuw tijdperk van ongekende evangelisatie in te luiden. Er was een indrukwekkend aantal sprekers uitgenodigd; veel sprekers zijn apostelen en profeten volgens de Nieuwe Apostolische Reformatie. Na drie dagen in de RAI werden er tienduizenden bezoekers verwacht voor de afsluiting in het Olympisch stadion, genaamd Everyone23. Het was de bedoeling om groots een evangelisatie te beginnen om in de komende 10 jaar de hele wereld te bereiken met een evangelie: immers in 2033 viert de wereld het 2000-jarig jubileum van Christus' kruisiging, opstanding en de geboorte van de Kerk tijdens Pinksteren. Toch waren er op de laatste dag maar enkele duizenden bezoekers. De bedoeling is dat iedere wereldburger in 2033 een "authentieke" ontmoeting heeft gehad met Jezus. Dat klinkt allemaal op het eerste gezicht wel mooi. Maar wat betekent dat echt en met welk evangelie?

In de zeer korte uiteenzetting om mensen deze ontmoeting te geven heb ik het belangrijkste gemist: het besef van zonden. Ging het dan wel om een bekering? Zonder dat zondenbesef (en dus zonder vergeving) werd over iedereen meerdere malen de geest uitgesproken. En als dan de meest absurde claims van genezingen worden uitgesproken, bv het acuut ontvangen van een missende nier, zonder ook maar enige medische check uit te voeren, dan is dit niet meer christelijk te noemen, maar gewoon manipulatie. Gelukkig was het dus minder druk bezocht dan men had verwacht, maar toch is de misleiding van dit kleine aantal mensen verdrietig.

Als we nog niet wisten dat de Nieuwe Apostolische Reformatie onze kerken binnendringt en ook al is binnengedrongen, dan is deze bijeenkomst een duidelijk signaal om wakker te worden. Ook de Billy Graham organisatie behoorde namelijk tot de organisatoren. Het gevaar is dichterbij dan we denken.

DE WAJANGPOP

Via onze website kregen we een vraag over wajangpoppen:
Is dit een afgodsbeeld en wat kan het effect zijn in ons leven?

Op onze website staat al een korte beschrijving van de wajangpop de Bijbelse duiding: [www. bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/wajangpop](http://www.bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/wajangpop)

In dit artikel ga ik uitgebreider in op waar de wajangpop vandaan komt en wat hun invloed is. Hierbij begin ik met het overzicht dat te vinden is in het Occult Zakwoordenboek van B&O:

Wajangpop(pen)	Bijbelse duiding en weerlegging
Betekent 'Schaduw' en is afkomstig uit het Indonesische Goena Goena, ook wel "Stille kracht" genoemd. De kop van deze poppen bezit dikwijls een demonische uitdrukking en heeft mensenhaar, dat dikwijls afkomstig is van de tovenaars (tovenaars) die de pop heeft 'ingezegend' met occulte krachten die zich vroeg of laat zullen manifesteren.	Door wajangpoppen in huis te nemen creëert de eigenaar of eigenares een open deur voor demonen. Iedere wajangpop is uniek, omdat iedere wajangpop eigen karakteristieke trekken bezit en vaak een persoonlijke naam heeft. En dáár zit het gevaar! Er zijn zelfs parapsychologen die toegeven dat bezetenheid aan het bezit van een wajangpop te wijten is.

OCCULT ZAKWOORDENBOEK

Deze poppen zijn veelal naar Nederland meegebracht na de onafhankelijkheidsstrijd tussen Nederland en Indonesië, begin jaren vijftig van de vorige eeuw. De meeste mensen in Nederland van Indonesische afkomst worden *blanda's* - dat is Maleis en betekent *witte man* - of Nederlander genoemd. Vader of moeder was Nederlander of Europeaan en daarom is de familienaam meestal Nederlands. Soms worden deze poppen ook gekocht tijdens een vakantie als souvenir. Ze kosten meestal een paar tientjes maar er zijn ook duurdere exemplaren die antiek kunnen zijn of waar magische krachten aan worden toegeschreven. Met name op Java en Bali komen ze veel voor.

De poppen kwamen al voor toen Nederlanders in Indonesië voet aan wal zetten. Indonesië was toen met name Hindoeïstisch waarbij veel goden voorkwamen. In het poppenspel werden verschillende karakters en goden afgebeeld. Naarmate de Islam verder oprukte kwam het poppenspel onder druk te staan. In de Islam is het afbeelden van god(en) verboden. Door de poppen te belichten hoefde je ze zelf niet te laten zien en ontstond een schimmenspel. Veel uitgebeelde verhalen sloten aan bij het dagelijks leven. Daarin spelen 'witte magie' en 'zwarte magie' een grote rol. Goede krachten en kwade krachten strijden met elkaar. De kwade demonen en geesten uit de 'zwarte magie' kunnen mensen bang maken, ziektes verwekken of zelfs doden.

De Bijbel echter verbiedt elke vorm van magie dus 'witte magie', die ten goede wordt gebruikt, moeten we op grond van de Bijbel eveneens afwijzen.

De poppen worden bespeeld door een poppenspeler de Dalang. Dat is niet zomaar iemand. De opleiding duurt enige jaren en omvat meditatie, trance en genezingstechnieken. Veelal gaat het over van vader op zoon. De Dalang zal veelal zelf in trance zijn tijdens de voorstelling die tot wel negen uur lang kan duren. De voorstelling wordt begeleid door een Gamelanorkest die veelal ritmische geluiden (Raga's uit India) voortbrengt die helpen om ook de toeschouwers mee te nemen in het verhaal en soms ook in een trance.

Zoals u ziet heeft de pop een afgodisch komaf. Er zijn ruim 400 verschillende Wajangpoppen bekend ook afbeeldingen van dieren. Je zou het dus als onschuldig poppenspel kunnen bezien. Wat echter opvallend is, dat de meeste Wajang poppen in Nederland een angstaanjagend uiterlijk hebben en veelal een afbeelding van een afgod of een demon zijn.

Ik heb in het verleden iemand anders gesproken die leraar was op een katholieke basisschool. Zijn doop in een evangelische kerk kostte hem zelfs zijn baan. Hij leed aan ernstige migraine aanvallen. Toen ik hem bezocht was hij nog niet thuis. Zijn vrouw liet mij binnen en de Wajangpop met een afgrijsend gezicht hing boven de kamerdeur. Iedereen die de woonkamer in- of uitging moest onder de pop doorlopen. Niet lang daarna kwam de leraar thuis. Zonder dat ik erover begon, begon hij zelf over de pop. Hij zei niet bereid te zijn de pop weg te doen en liet daarmee zien dat hij gebonden was.

Ook zendelingen die afgodsbeeldjes hadden meegenomen om aan het thuisfront te laten zien hadden negatieve ervaringen. Hun kinderen hadden plotseling vreselijk nachtmerries. Toen ze daarover baden liet God hun zien dat dit kwam doordat ze dingen, die aan de afgoden gewijd waren, hadden meegenomen op verlov naar huis. Toen ze deze zaken hadden weggegooid konden de kinderen weer rustig slapen.

Er is dus maar één weg en dat is de Wajangpop weg te doen. Het beste is als degene dat doet die besloot de pop te kopen, aan te nemen of op te hangen. Het vraagt om een actieve wilsbeslissing om er vrij van te komen. Als er andere zaken in het huis zijn die voor God een gruwel zijn, is het goed die eveneens weg te doen. Ook als er momenteel geen gebondenheid of negatieve effecten zijn is het goed dit soort zaken uit ons huis te verwijderen.

Er is maar één God die onze aanbidding waard is en de Bijbel laat ons zien dat hij een naijverig, dat is jaloers, God is die geen afgoden naast zich toestaat.

U kunt er zeker van zijn dat God Zijn goedkeuring zal laten blijken over uw leven. Gehoorzaamheid aan God geeft altijd zegen in ons huis. In Spreuken lezen we:

De vloek des HEREN is in het huis van de goddelozen, maar de woning van de rechtvaardigen zegent Hij. Dat u een gezegend huis mag hebben.

Spreuken 3:33

KORT BERICHT

In België vallen onder het IPCO (www.ipco.be) 8 protestants Christelijke basisscholen. Zie kaartje:

Er is nieuws vanuit Brussel. In 2015 startte in Brussel de school met de Bijbel De Schatkist. Het is de eerste Vlaamse christelijke basisschool in Brussel. De school is sinds die tijd gegroeid en begin dit jaar werd de eerste steen gelegd voor het nieuwe schoolgebouw. Het nieuwe gebouw zal 220 kinderen van Christelijk onderwijs voorzien waar ouders met een gerust hart hun kinderen naar toe kunnen laten gaan omdat de Bijbelse normen en waarden daar uitgedragen worden. Er komen 12 klaslokalen, een gymzaal en een schoolbibliotheek met meer dan 3000 boeken. De opstart en ontwikkeling van de school mag best een wonder genoemd worden. Er werden deuren geopend die niet voor mogelijk werden gehouden. Zegt Gods Woord niet dat als Hij opent niemand kan sluiten? Het gebouw is bijna glasdicht en de opening staat gepland voor november 2023.

Meer informatie via hun website: www.deschatkist.org of www.deschatkist.support

MARKT ONLINE KANSSPELEN GROEIT

Jongvolwassenen spelen meer, maar verliezen minder

Bovenstaande kop deelde de Nederlandse kansspelautoriteit eind april, inclusief het onderkopje en die trok natuurlijk onze aandacht. De legale markt voor online kansspelen, die 1 oktober 2021 opende, is gegroeid.

Omdat spelers gemiddeld 2,5 accounts hebben zijn er 859000 gokaccounts actief. Eén op de vijf spelers heeft 4 of meer accounts. Dat blijkt uit de vierde Monitoringsrapportage online kansspelen die de Kansspelautoriteit eind april publiceerde.

Bij het openen van de online markt werd als doelstelling gesteld dat minstens 8 op de 10 spelers na opening alleen bij legale aanbieders zou spelen, in een veilige omgeving met veel waarborgen op het gebied van verslavingspreventie. Dat is gelukt, de rapportage laat zien dat 92% van de spelers alleen legaal speelt. **Het legaliseren van drugs, prostitutie, pornografie en nu dus online gokken brengt de overheid in een faciliterende, regulerende en toezichthoudende rol.**

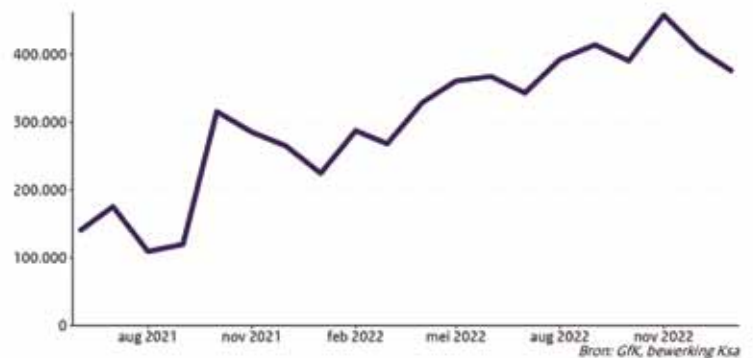
René Jansen, voorzitter van de Kansspelautoriteit: 'Deze vierde monitoringsrapportage laat een groei van de markt voor online kansspelen zien, zoals we eerder al hebben voorzien. Dat is een ontwikkeling die ons aller aandacht vraagt. Kansspelaanbieders moeten hun zorgplicht stevig oppakken en tijdig ingrijpen om spelers te beschermen om die veilige omgeving waar te maken. Het is van groot belang dat we, mede met aanbieders, gaan kijken naar een eenduidiger invulling die spelers op de best mogelijke manier beschermt. De naleving van de zorgplicht is ook een prioriteit bij ons toezicht.'

Omvang van de markt

Het spelresultaat is toegenomen in één jaar met 38% van 90 miljoen euro per maand naar 124 miljoen in januari 2023. Dit betekent dat alle deelnemers samen ruim 1 miljard Euro hebben verloren. De NOS kopte: **'Gokbedrijven verdienen 1,1 miljard in jaar na legalisering; verdubbeling accounts'**

Een verdere toename op basis van ervaringen in het buitenland met 13% tot 15% per jaar wordt verwacht. De Nederlander zit nu al 200.000 uur per dag online te gokken en verliest per maand in 2022 gemiddeld 143 Euro, dat is 1716 Euro per jaar. Van de jongvolwassenen (18-23 jaar) gokt 9,4% online en per deelnemer wordt 53 Euro per maand verloren. Dat is

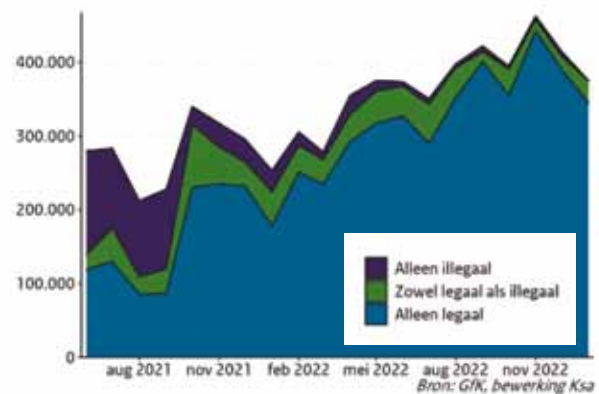
Figuur 2: Aantal actieve spelers

minder dan volwassenen maar dat is ook logisch omdat ze minder geld hebben en dus ook minder geld in kunnen zetten. Er mag verwacht worden dat deze jongeren meer geld per maand zullen vergokken.

Na het legaliseren van de online gokmarkt is de totale markt toegenomen maar het aantal illegale sites is afgenomen zoals onderstaande grafiek laat zien.

Figuur 4: Aantal spelers dat legale en illegale websites bezocht

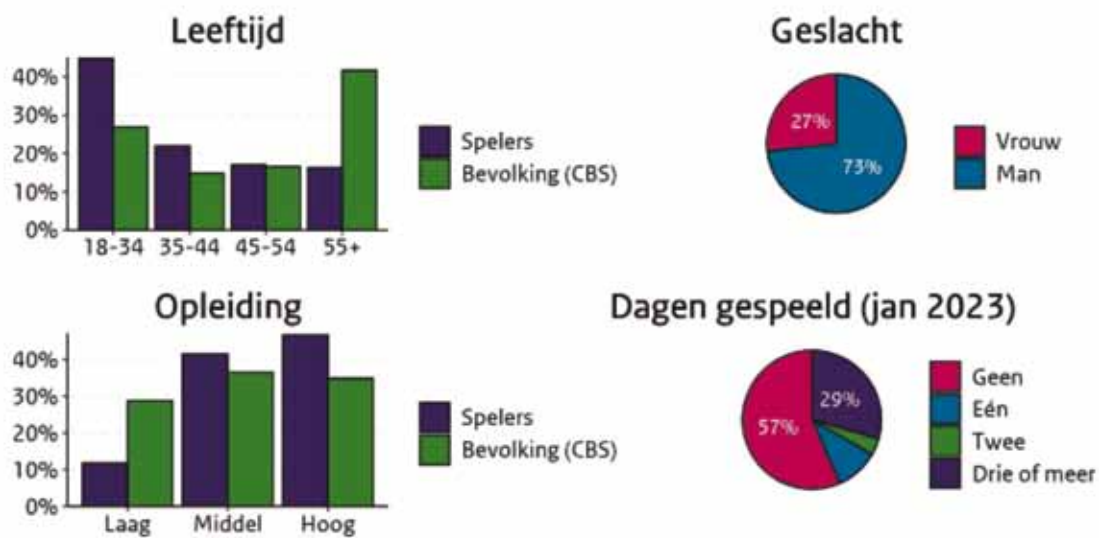

Wie zijn dan de spelers op deze markt?

Het blijkt dat jongere mensen eerder gokken dan oudere mensen. Het morele verval in Nederland zal daar zeker een oorzaak van zijn. Vele Christenen zijn nog opgevoed dat je niet mag meedoen aan gokspellen. Verder valt op dat mannen meer gokken dan vrouwen. Wat bijzonder is dat gemiddeld en hoogopgeleide mensen vaker gokken. Dit zou te maken kunnen hebben met de financiële ruimte maar je zou ook verwachten dat mensen die logisch na denken zouden besluiten juist niet te gaan gokken.

We kunnen dat in de grafiek zien op de volgende pagina.

Figuur 8: Kenmerken van spelers volgens huidige onderzoek in vergelijking met bevolking volgens CBS

Bron: GfK, bewerking Ksa

Er zijn altijd studenten die in Scheveningen naar het casino gaan en berekenen daar de kans op succes. Deze is maximaal 48,5%. Ze kunnen het systeem niet verslaan maar kiezen wel de zwakste spelers uit die 'dom' inzetten en gaan zo toch nog vaak met een buit naar huis.

Gokverslaving en Cruks

Vanaf 4 oktober 2021 kunnen spelers een vrijwillige **gokstop** nemen door zich in te schrijven in het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (Cruks). Daarmee sluiten zij zich voor ten minste zes maanden (langer kan ook) uit van deelname aan risicovolle kansspelen bij alle in Nederland legale aanbieders. Het aantal inschrijvingen in het register loopt gestaag op: in april 2023 stonden bijna 40.000 mensen ingeschreven in Cruks. Dat is een teken aan de wand.

Duizenden euro's verlies op een avond

Volgens Tony van Rooij, die bij het Trimbos-instituut onderzoek doet naar gamen en gokken, laat de rapportage zien dat "nu uitkomt wat iedereen vreesde": dat er veel nieuwe spelers bijkomen. "Met alle risico's van dien, want langdurig online gokken is per definitie gezondheidsbeschadigend. Mensen verliezen er geld door en sommigen extreem veel geld."

Over die laatste groep zou Van Rooij graag meer willen weten, informatie die hij in de nieuwste cijfers van de Kansspelautoriteit mist. "Een gemiddelde van 143 euro verlies per maand zegt niets; het gaat erom hoe dat gemiddelde is samengesteld. En met name om de 1 of 2 procent die duizenden euro's op een avond kan verliezen. Bedenk: de legalisering was bedoeld om gokkers beter te beschermen dan in de oude situatie, niet om een grote nieuwe doelgroep aan te boren."

Reclame aan banden

Overigens besloot het kabinet eerder al om de gokreclames op onder meer tv, radio en in bushokjes per 1 juli te verbieden. Die reclame, met name in de eerste periode met bekende Nederlanders, wordt gezien als een van de belangrijke aanjagers van de sterke groei van het online gokken. Het aantal online reclames neemt echter sterk toe.

Floor van Bakkum van verslavingsinstelling Jelinek beaamt dat het effect van die groei op dit moment nog niet goed is in te schatten door hulpverleners. "Maar een effect kun je op langere termijn natuurlijk verwachten. En minstens even veel zorgen maak ik mij op dit moment over de grotere groep mensen die meer geld verliest dan zij eigenlijk heeft. Die komen niet per se in de verslavingsproblematiek, maar wel in de schuldenproblematiek."

Vanuit B&O zullen we deze problematiek van gokverslaving in onze publicaties verder belichten. In andere landen zoals in het Verenigd Koninkrijk is de legalisering al langer een feit en zijn de gevolgen dramatisch. In andere landen in Oost-Europa zijn veel Bet Shops (wedwinkels) te vinden, meestal zit er een pandjesshop naast. Wees niet verbaasd als de eigenaar van beide winkels dezelfde is. **Denk niet dat uw kinderen hier ongevoelig voor zijn. De stap van de online gaming naar de online gambling is zo gemaakt met name als het gaat om het gokken op uitslagen van sportwedstrijden. Van de overheid hebt u weinig hulp te verwachten. U zult het zelf moeten doen in de opvoeding.**

www.kansspelautoriteit.nl/nieuws/2023/april/markt-online-kansspelen-groei